

RWS INFORMATIE -

Integraal Veiligheid Plan (IVP)

Project: WNZ B Wegen GVO 22-23

Datum	17 september 2021
Status	Definitief

V&G-coördinator	<i>Elsbeth Faasse-'t Hart</i>
Coördinator Ontwerpfase	<i>Arno van der Hoek</i>
Coördinator Uitvoeringsfase	<i>N.t.b.</i>

Colofon

Documentinformatie

Uitgegeven door	<i>WNZ B Wegen GVO 22-23</i>
Technisch manager	<i>Arno van der Hoek</i>
Telefoon	<i>0650802885</i>
Opgesteld door	<i>Paul Voorthuis</i>
Versie	<i>1.0</i>
Status	<i>Concept</i>
Sjabloon	<i>2.0.4</i>

Acceptatie

Uitgegeven door:		Paraaf:	Datum:
Opsteller(s)	<i>Paul Voorthuis</i>		<i>26-7-2021</i>
Vrijgave	<i>Arno van der Hoek</i>		<i>Datum</i>
Technisch manager:			
Vaststelling	<i>Erica de Jong</i>		<i>Datum</i>
Project Manager:			

Versiebeheer

0.1	<i>27-5-2020</i>	<i>Eerste concept IVP</i>
0.2	<i>2-6-2020</i>	<i>Verwerking feedback</i>
0.3	<i>18-6-2020</i>	<i>Versie concept voor gate Markt</i>
0.4	<i>14-9-2020</i>	<i>Versie met uitgewerkte RI&E</i>
0.5	<i>18-9-2020</i>	<i>Versie voor KaD 50%</i>
0.95	<i>12-1-2021</i>	<i>Versie voor KaD 95%</i>
0.96	<i>18-1-2021</i>	<i>Update BTO/VSP eisen</i>
0.97	<i>5-2-2021</i>	<i>Laatste aanpassingen integr. review</i>
0.98	<i>7-5-2021</i>	<i>Update i.v.m. nieuwe scope GVO 22-24</i>
0.99	<i>26-7-2021</i>	<i>Update i.v.m. nieuwe scope Pr.Clausplein</i>
1.0	<i>17-09-2021</i>	<i>Update n.a.v. collegiale review</i>

Inhoud

Inleiding 5

1	Uitgangspunten en randvoorwaarden	7
1.1	Beleidsverklaring DG	7
1.2	Ambitie en doelen	8
1.3	Gedragregels voor projectmedewerkers	8
1.4	Relevante veiligheidsdomeinen	8
2	Het project	10
2.1	Reikwijdte en grenzen project	10
2.2	Betrokken partijen	10
2.3	V&G-coördinator en Ontwerpfase en Uitvoeringsfase	14
2.4	Planning van de werkzaamheden	17
3	Maatregelen	18
3.1	Toelichting op de RI&E	18
3.2	Top Veiligheidsrisico's bij werkzaamheden WNZ B Wegen GVO 22-23	18
4	Afspraken 20	
4.1	Periodiek actualiseren van de Ontwerp RI&E en IVP	20
4.2	Interne Overlegstructuur	20
4.3	Externe Overlegstructuur	21
4.4	Voorlichting en onderricht door ON	22
4.5	Inspectie	23
4.6	Escalatie	23
4.7	Werktijden en Rusttijden	23
5	Wijze van toezicht	25
5.1	V&G-coördinator Ontwerpfase, bij opdrachtgever	25
5.2	Toezicht	25
5.3	Afspraken over uitvoering van de maatregelen	26
5.4	Inhoud voortgangsrapportage	26
6	Verantwoording van BTO keuzen	28
6.1	Ontwerpkeuzen areaal en objecten	29
6.2	Ontwerpkeuze doorgaande exploitatie	29
6.3	Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie tussen werkgevers	31
6.4	Maatregelen uit samenlooprisico's interactie met de omgeving	31
6.5	Maatregelen uit areaal- en objectgebonden V&G-risico's	33
6.6	Ontwerpkeuzen bij variabel onderhoud	33
7	Opleiding en instructie	34
7.1	Voorlichting	34
7.2	Opleiding	34
7.3	Opdrachtnemer	35
7.4	Inhoud van de voorlichting	35
8	Incidentenregistratie en afhandeling	36
8.1	Melden van incidenten	36
8.2	Registratie en afhandeling (bijna-)ongevallen en incidenten.	36
8.3	Wie is actiehouders voor opvolging	37
8.4	Afhandeling van incidenten	37
8.5	Calamiteitenplan	37

Bijlage A	Ontwerp RI&E Opdrachtgever	39
Bijlage B	Risicomatrix Rijkswaterstaat	40
Bijlage C	Bijlage Eisen V&G-coördinator Ontwerpfase (aan OG-zijde)	41
Bijlage D	Relevante wet- en regelgeving per veiligheidsdomein	43
Bijlage E	Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid IPM-rolhouders	44
Bijlage F	Overdrachtsformulier Integrale Veiligheid / V&G	46
Bijlage G	Stroomschema Incidenten afhandeling	47
Bijlage H	Afkortingen	48
Bijlage I	Verslag maakbaarheidstoets	49

Inleiding

Dit IVP is de invulling van het wettelijk vereiste V&G-plan voor arbeidsveiligheid, uitgebreid met de overige specifieke veiligheidsdomeinen voor Rijkswaterstaat. Als Opdrachtgever heeft Rijkswaterstaat de verantwoordelijkheid om tijdens de ontwerpfase dit IVP:

- op te (laten) stellen;
- onderdeel te laten zijn van het contractdossier en;
- beschikbaar te stellen op de bouwlocatie alvorens de uitvoeringswerkzaamheden van start gaan (= "moment dat opdrachtnemers op de bouwlocatie komen").

Als er fysieke werkzaamheden op de bouwlocatie worden uitgevoerd, is de opdrachtnemer vervolgens verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit IVP en het actualiseren ervan zodra de uitvoeringswerkzaamheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij risicovolle werkzaamheden of als via een ander contract een nieuwe partij op de bouwlocatie werkzaamheden gaat verrichten. In deze gevallen zal de V&G-coördinator Uitvoeringsfase namens de opdrachtnemer, in overleg met de Coördinator Ontwerpfase namens de opdrachtgever, zorgen voor de noodzakelijke afstemming en coördinatie.

Dit IVP is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: een beschrijving van de RWS-veiligheidsambitie alsmede de project specifieke veiligheidsdoelstellingen.
- Hoofdstuk 2: een beschrijving van het tot stand te brengen bouwwerk, een overzicht van de betrokken ondernemingen op de bouwlocatie, de naam van de coördinator Ontwerpfase en van de coördinator Uitvoeringsfase;
- Hoofdstuk 3: de maatregelen die volgen uit de risico-inventarisatie en -evaluatie, bedoeld in bijlage A;
- Hoofdstuk 4: de afspraken met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in hoofdstuk 3;
- Hoofdstuk 5: de wijze waarop toezicht op de maatregelen wordt uitgeoefend;
- Hoofdstuk 6: de bouwkundige, technische en organisatorische keuzen die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen in de uitvoeringsfase worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen;
- Hoofdstuk 7: de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.
- Hoofdstuk 8: de wijze waarop incidenten worden gemeld en afgehandeld.
- Bijlage A: een inventarisatie en evaluatie (RI&E Ontwerpfase OG) van de specifieke gevaren voor het betreffende bouwwerk (de objectrisico's) en specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de bouwwerkzaamheden en in voorkomend geval van de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (de samenlooprisico's);
- Bijlage B: De risicomatrix zoals deze wordt toegepast bij de evaluatie van de risico's in de RI&E bedoeld in bijlage A.
- Bijlage C: eisen die gesteld worden aan de V&G-coördinator Ontwerpfase OG.
- Bijlage D: Overzicht van de relevante wet- en regelgeving per veiligheidsdomein
- Bijlage E: Taken en verantwoordelijkheden IPM-rolhouders m.b.t. integrale veiligheid
- Bijlage F: Overdrachtsformulier V&G-coördinator OG-ON
- Bijlage G: Stroomdiagram afhandeling Incidenten

- Bijlage H: Afkortingenlijst
- Bijlage I: Verslag Maakbaarheidstoets werkpakket 2.0

Dit IVP is een coördinatiedocument dat zal worden aangepast indien wijzigingen in de praktijk daar aanleiding toe geven. Zie hiervoor de tabel “versiebeheer” in de colofon. Voorbeeld: in het IVP voor een vijfjarig onderhoudscontract kan bij de voorbereiding nog niet worden voorzien welke partijen in het vijfde jaar ingeschakeld gaan worden. Zodra dat wel bekend is, zal het IVP hierop moeten worden aangepast.

Dit IVP is zodanig opgesteld dat het voldoet aan de wettelijk vereisten voor een V&G-plan; hierdoor is een separaat V&G-plan niet nodig.

1 Uitgangspunten en randvoorwaarden

1.1

Beleidsverklaring DG

Met deze beleidsverklaring beloven we dat we ons uiterste best gaan doen om onze maatschappelijke taken zo veilig mogelijk uit te voeren over de volle breedte van ons werkgebied.

Het is onze plicht en onze ambitie om ons land te beschermen tegen hoog water. De gebruikers moeten onze wegen en vaarwegen, oppervlaktewateren en objecten veilig kunnen gebruiken. Ook het werken aan de veiligheid van de omwonenden van ons werkgebied is onze zorg. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen die bij Rijkswaterstaat of in onze opdracht werkt, zijn of haar werk veilig kan doen.

We streven naar een proactief veiligheidsniveau op de veiligheidscul-

Als het gaat om de arbeidsveiligheid streven we naar nul doden en nul ernstig gewonden. Als anderen werken op onze terreinen, zorgen we ervoor dat ook zij voldoen aan de veiligheidseisen en -normen die we aan onze eigen medewerkers stellen.

Wij kennen de belangrijkste veiligheidsrisico's op onze netwerken. We werken continu samen aan het beter beheersen ervan en ontwikkelen het leiderschap, de kennis en het vakmanschap dat daarvoor nodig is.

Bovendien investeren we in een open cultuur die erop gericht is samen continu te verbeteren, te leren en elkaar scherp te houden. Een cultuur waarin we open het gesprek aangaan over risico's, dilemma's, fouten en onveilig gedrag.

1.2 Ambitie en doelen

Rijkswaterstaat heeft zich gecommitteerd aan een proactieve en integrale aanpak van veiligheidszorg voor:

- Medewerkers en andere betrokkenen;
- Gebruikers van de wegen en de vaarwegen;
- Omwonenden.

Met als streven: nul doden en nul ernstig gewonden.

Deze algemene ambitie is door de opdrachtgever en het projectteam voor dit specifieke project vertaald in de volgende project specifieke doelen. Voor alle genoemde werkzaamheden in project GVO WNZ 2022 - 2023 geldt dat invulling gegeven moet worden aan de volgende veiligheidsambities:

- Nastreven proactieve veiligheidscultuur;
- Nul doden en nul ernstig gewonden bij alle betrokken stakeholders en publieksgroepen.

1.3 Gedragsregels voor projectmedewerkers

Voor dit project gelden de volgende gedragsregels:

1. Ik heb een voorbeeldfunctie.
2. Ik neem veiligheid altijd mee in mijn werk.
3. Ik zorg voor een veilige werkomgeving.
4. Ik stop elke klus die niet veilig voelt.
5. Ik meld (bijna)ongevallen altijd via 0800-8002 en bespreek deze.
6. Ik zorg voor de juiste persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's).

1.4 Relevante veiligheidsdomeinen

Voor dit project zijn de volgende aangekruiste veiligheidsdomeinen relevant:

☒ Arbeidsveiligheid (altijd relevant)	☒ Elektrische veiligheid
☒ Verkeersveiligheid	☐ Tunnelveiligheid
☐ Nautische veiligheid	☒ Constructieve veiligheid
☐ Veiligheid tegen overstroom	☒ Sociale veiligheid
☒ Externe veiligheid	☒ Brandveiligheid
☐ Machineveiligheid	☒ Integrale beveiliging

De aangekruiste veiligheidsdomeinen worden behandeld in dit IVP.

Buiten de genoemde domeinen wordt ook de externe hulpverlening apart in de RI&E opgenomen als algemeen domein.

De domeinen nautische veiligheid, veiligheid tegen overstromen, machineveiligheid en tunnelveiligheid zijn voor dit contract niet relevant, omdat deze geen raakvlakken hebben met de scope van dit project.

2 Het project

2.1 Reikwijdte en grenzen project

2.1.1 Omschrijving van het project/bouwwerk

De scope van GVO 22-23 bestaat uit groot variabel onderhoud aan verhardingen en kunstwerken op het Prins Clausplein. De benodigde verhardingsonderzoeken en de onderzoeken ten behoeve van het veiligheidsthema arbeidsveiligheid (te weten asbest en zware metalen, AZM) worden apart gecontracteerd. Deze onderzoeken zijn inmiddels uitgevoerd en de resultaten worden aan het contract toegevoegd.

2.1.2 Locatie van het bouwwerk (fysieke grenzen)

Het scopegebied betreft maatregelen op netwerkschakels van het HWN van de volgende rijkswegen en knooppunten:

- A12: KP Prins Clausplein - Den Haag-Malieveld Kunstwerken: 30G-001-05, 30G-001-06, 30G-001-07 & 30G-001-08
- A4: KP Ypenburg - Leidschendam Kunstwerken: 30G-001-09, 30G-001-10, 30G-001-11 & 30G-001-12

Het werk behelst hoofdzakelijk het uitvoeren van groot variabel onderhoud aan kunstwerken en asfaltdeklagen op de aardebaan, voegovergangen, bermen en geleiderail.

Een nadere omschrijving van de scope is opgenomen in bijlage 4 van de VSE.

2.2 Betrokken partijen

2.2.1 Opdrachtgever

Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Milieu Directoraat Generaal Rijkswaterstaat
Naam	<i>Erica de Jong</i>
Bezoekadres	<i>Boompjes 200</i>
Postcode en Plaats	<i>3011 XD Rotterdam</i>
Telefoonnummer	<i>0655727626</i>
Emailadres	<i>Erica.de.jong@rws.nl</i>

2.2.2

Opdrachtnemer(s)

Gegevens van de (hoofd)contractanten, later te bepalen

Organisatie *n.t.b.*

Naam *n.t.b.*

Bezoekadres *n.t.b.*

Postcode en Plaats *n.t.b.*

Telefoonnummer *n.t.b.*

Emailadres *n.t.b.*

2.2.3 Overige partijen

De fysieke werkzaamheden vinden plaats binnen de beheergrenzen van de regio van West-Nederland-Zuid. Als gevolg van de benodigde inzet van verkeersmaatregelen, op zowel het hoofdwegennet als het onderliggend wegennet, zijn er diverse raakvlakken met verschillende interne projecten (bijvoorbeeld WNZ A Wegen en Cluster Aansluitingen) en externe projecten (bijvoorbeeld werkzaamheden van de Provincie Zuid-Holland). Deze raakvlakken worden door het projectteam beheerst door middel van de reguliere processen voor:

Wat	Wie
Verkrijgen van SLOT's	Team Minder Hinder
Afstemmen van de werkzaamheden met betrokken partijen (zie ook 2.2.3.1)	Projectteam WNZ B Wegen
Verkrijgen goedkeuring (verklaring van geen bezwaar) van andere wegbeheerders	Opdrachtnemer
Aanvragen van verkeersmaatregelen	Opdrachtnemer
Goedkeuren van verkeersmaatregelen	Verkeersloket

- 2.2.3.1. Tussen de opdrachtnemer GVO 22-23 en de opdrachtnemer van projecten die een sterke koppeling qua planning en uitvoering hebben met GVO 22-23 is afstemming van de raakvlakken noodzakelijk. Deze coördinatie is met name van belang voor borging en beheersing van de samenlooprisico's voortkomend uit de samenwerking door meerdere werkgevers en de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden. Hiervoor geldt dat de ON van deze partijen deze raakvlakken moeten afstemmen met de TM van de prestatiecontracten van RWS WNZ A Wegen. Dit geldt ook voor de ON van GVO 22-23.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van lopende projecten en/of inkooptrajecten die een mogelijk raakvlak hebben met GVO 22-23.

Lopende projecten/inkooptrajecten met het oog op GVO 22-23

Deze tabel wordt geactualiseerd op basis van de tabel in Annex VI, bij afwijkingen geldt dat de informatie in Annex VI de meest actuele is.

Project	Omschrijving	Opdracht-gever	Looptijd contract	Raakvlak(ken)
WNZ A Wegen	Vast onderhoud aan het hoofdwegenet	RWS PPO WNZ A Wegen	2022-2023	Diverse vaste onderhoudswerkzaamheden aan het HWN. Interfereert met onderhavige werkzaamheden. Vraagt nauwe afstemming.
WNZ Tunnelteam II	Vast onderhoud aan verkeerstunnels	RWS PPO WNZ Tunnelteam II	2022-2023	Diverse vaste onderhoudswerkzaamheden aan de verkeerstunnels in het HWN. ON zou, waar mogelijk mee kunnen liften.
PZH Rijnlandroute	Aanleg Rijnlandroute	Provincie Zuid-Holland	2022-2023	Afstemming indien er werkzaamheden zijn aan de A44, N11, A4 en N14. In beginsel reeds gedaan door Minder Hinder.
WNZ GPO A16 Rotterdam	Aanleg A16 Rotterdam	RWS GPO WNZ	2024 gereed	Afstemming indien er werkzaamheden zijn aan de A20, A13 en A16. In beginsel reeds gedaan door Minder Hinder
WNZ GPO Blankenburg-verbinding	Aanleg Blankenburg-verbinding A24	RWS GPO WNZ	2024 gereed	Afstemming indien er werkzaamheden zijn aan de A20, A15 en A4. In beginsel reeds gedaan door Minder Hinder
WNZ PPO B Bruggen	Renovatie Giessenbrug	Rijkswaterstaat WNZ PPO	N.t.b.	Afstemming indien er werkzaamheden aan het HWN in de nabijheid van de brug.
Utrechtsebaan	Onderhoud Utrechtsebaan	Gemeente Den Haag	Tot medio Q1 2022	Informatie volgt
Gemeente Den Haag		Gemeente Den Haag	2022-2023	Informatie volgt
Bezuidehoutseweg		Gemeente Den Haag	Medio 2023	Informatie volgt
Hubertustunnel			Medio 2023	Informatie volgt

2.3 V&G-coördinator en Coördinator Ontwerpfase en Uitvoeringsfase

Bij dit onderhoudscontract bestaat de ontwerpfase uit de contractvoorbereidingsfase van de OG en de ontwerpfase van de ON. Direct na gunning wordt de veiligheidsdocumentatie van het project door de coördinator Ontwerp OG, (Contractvoorbereidingsfase), overgedragen aan de coördinator Ontwerpfase ON. De OG organiseert hiertoe direct na gunning een overleg.

Voorafgaand aan de start van het Werk draagt de coördinator ontwerpfase (OG) de veiligheidsdocumentatie over aan de coördinator uitvoeringsfase (ON). De overdracht wordt geformaliseerd met een overdrachtsformulier, zie bijlage F.

De coördinator Ontwerp OG en de coördinatoren Ontwerpfase ON/Uitvoeringsfase ON hebben allen wettelijk vastgestelde taken.

N.B. De wettelijke Ontwerpfase loopt totdat de schop de grond in gaat en eindigt dus niet na Contractgunning. In voorkomende gevallen kunnen Ontwerpfase en Uitvoeringsfase parallel lopen.

2.3.1 Coördinator Ontwerpfase, namens de opdrachtgever

Coördinator Ontwerp

Organisatie	<i>Rijkswaterstaat</i>
Naam	<i>Elsbeth Faasse-'t Hart</i>
Bezoekadres	<i>Boompjes 200</i>
Postcode en Plaats	<i>3011 XD Rotterdam</i>
Telefoonnummer	<i>0652493926</i>
Emailadres	<i>elsbeth.faasse-thart@rws.nl</i>

2.3.2 Coördinator Uitvoeringsfase, namens de Opdrachtnemer

Coördinator Uitvoeringsfase

Organisatie	<i>Naam</i>
Naam	<i>Naam</i>
Bezoekadres	<i>Adres</i>
Postcode en Plaats	<i>Postcode, Plaats</i>
Telefoonnummer	<i>Telefoonnummer</i>
Emailadres	<i>Emailadres</i>

2.3.3

Verdeling van overige taken en verantwoordelijkheden

De Hoofdingenieur-Directeur (HID) van Programma's, Projecten en Onderhoud (PPO) is verantwoordelijk voor de implementatie van Integrale Veiligheid in de projecten. Hij legt de uitvoering neer via de directeuren bij de portfoliomanagers. De projectmanager heeft de eindverantwoordelijkheid voor de veiligheid in de realisatiefase. Binnen het IPM-team WNZ B Wegen ligt de verantwoordelijkheid voor de implementatie van de veiligheid bij de Technisch Manager.

HID

- Is eindverantwoordelijk voor veilig werken voor en door Rijkswaterstaat PPO;
- Ziet toe dat de directeuren veiligheid meewegen bij het nemen van besluiten.

Directeuren PPO

- Zorgen voor het meewegen van veiligheid bij het nemen van besluiten;
- Zien toe dat veiligheid onderdeel is van de verantwoordingsrapportages;
- Stimuleren van een proactieve veiligheidscultuur;
- Laten uitvoeren van een 2nd opinion op veiligheid in het project.

Portfoliomanager

- Implementeert Integrale Veiligheid in de projecten.
- Bespreekt stand van zaken integrale veiligheid en verantwoordingsrapporten met projectmanagers.
- Stimuleert dat projectmanagers voldoende aandacht aan veiligheid in hun projecten besteden;
- Neemt veiligheid op in de projectopdracht.

Aangaande integrale veiligheid zijn de taken en verantwoordelijkheden van de IPM-rolhouders vastgesteld volgens het Kader Integrale Veiligheid in Projecten, het Kader Veiligheids-management.

Samengevat is deze rolverdeling als volgt:

De IPM-rolhouders gezamenlijk, zijn verantwoordelijk voor de beheersing van Integrale Veiligheid binnen het project en geven hieraan een proactieve invulling. De IPM-rolhouders dienen hun taken en verantwoordelijkheden te kennen. In bijlage **E** is per IPM-rol beschreven wat de taken zijn van de IPM-rolhouder t.a.v. veiligheid.

In detail zijn de verantwoordelijkheden beschreven in het Kader Integrale Veiligheid (KiViP) paragraaf 3.2.1. Kort samengevat komt dit op onderstaande neer:

- De Projectmanager (PM) is eindverantwoordelijk voor de integrale veiligheid van het project. De PM stuurt direct de andere IPM-rolhouders aan en is verantwoordelijk voor de veiligheidscultuur binnen het team.
- De Technisch Manager (TM) heeft de dagelijkse verantwoordelijkheid en taken die noodzakelijk zijn om de integrale veiligheid in het project te borgen.

- De Contractmanager (CM) is verantwoordelijk voor de noodzakelijke contracteisen, de contractbeheersing, het toetsproces en de acceptatie van plannen van de opdrachtnemer. Daarmee is hij ook verantwoordelijk voor de goede naleving van de contractbepalingen ten aanzien van veiligheid. De CM is tevens de contactpersoon richting de opdrachtnemer.
- De Omgevingsmanager (OM) inventariseert klanteisen inzake veiligheid, overlegt met de veiligheidsregio, minimaliseert veiligheidsrisico's voor de omgeving (verkeer, omwonenden), communiceert en stemt af met omgeving.
- De Manager Projectbeheersing (MPB) coördineert interne kwaliteitsborging (IKB), coördineert en faciliteert de beschikbaarheid van de juiste stuurinformatie, waaronder de jaarlijkse beoordeling van het veiligheidsmanagement binnen zijn project aan de hand van de VeiligheidsMonitor Projecten (VMP) en de rapportage daarover aan de opdrachtgever. Binnen het werkpakket van de MPB vindt ook risicomanagementproces plaats, wat wordt uitgevoerd door de adviseur risicomanagement.

Overzicht IPM rolhouders projectteam WNZ B Wegen GVO 22-23

Rolhouder	Naam
Projectmanager (PM)	Erica de Jong
Contractmanager (CM) voor perceel 1	Heleen van Balen-van Griensven
Contractmanager (CM) voor perceel 2	Dennis Jasperse
Omgevingsmanager (OM)	Marc Villhaber
Technisch manager (TM)	Arno van der Hoek
Manager Projectbeheersing (MPB)	Rien Geers

2.4

Planning van de werkzaamheden

GVO verhardingen en kunstwerken

Mijlpaal	Datum
Marktbenadering	September 2021
Gunningsbeslissing	Maart 2022
Opdrachtverlening	April 2022
Start uitvoering	September 2022
Fysieke/technische oplevering	Mei 2024
Overdracht aan beheerder	Mei 2024 – September 2024
Financiële afronding en decharge	Oktober 2024

Een gedetailleerde planning is opgenomen in de Aanbestedingsleidraad.

3 Maatregelen

In dit hoofdstuk worden de maatregelen beschreven waarmee de geïdentificeerde risico's (bijlage A) worden gemitigeerd (gereduceerd). Hoewel het hele IVP een dynamisch document is, en geactualiseerd wordt zodra de werkzaamheden daartoe aanleiding geven, geldt dit zeker voor dit hoofdstuk.

3.1 Toelichting op de RI&E

Bijlage A – Ontwerp RI&E OG is een project specifieke risico-inventarisatie en -evaluatie met daarin:

- De generieke areaal- en object gebonden V&G-risico's (bijv. asbest en afwijkende weg indelingen);
- De generieke samenlooprisico's, zijnde:
 - De specifieke gevaren die het gevolg zijn van de gelijktijdige en achtereenvolgende uitvoering van de werkzaamheden (bijv. meerdere aannemers tegelijk);
 - De wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden (bijv. onderhoud aan bermen tegelijk met de beschikbaarheid van het object);
- De generieke V&G-risico's uit de interactie met de omgeving (bijv. bereikbaarheid i.r.t. veiligheidsregio). De RI&E Veiligheid vormt de basis voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP

De Ontwerp RI&E OG is tot stand gekomen uit de beschikbare veiligheidsdocumentatie van het areaal en de objecten (IVD's), de RWS-risicodatabase integrale veiligheid en de best practices van andere projecten.

De Ontwerp RI&E OG dient als basis voor de door de ON op te stellen RI&E die onderdeel uitmaakt van het V&G-plan van de ON.

Na gunning draagt de OG de veiligheidsgegevens formeel over aan de ON. Voorafgaand aan de start van het Werk stelt de ON een IVP / V&G-plan ontwerp- en uitvoeringsfase op en legt deze ter acceptatie aan de OG voor. Na acceptatie start het Werk.

3.2 Top Aandachtspunten of gevaarlijke situaties bij werkzaamheden WNZ B Wegen GVO 22-23

Voor WNZ B Wegen GVO 22-23 zijn de volgende werkzaamheden als risicovol geïdentificeerd:

- Vervangen en verwijderen voegovergangen waarbij sloopactiviteiten plaatsvinden.
- Grootchalig transport binnen het werkvak.
- Inzet grote hoeveelheid materieel bij frees- en asfalteringswerkzaamheden.
- Wegindeling met meer dan 3 rijbanen en vluchtstroken aan beide zijden.
- Werken nabij portalen over de rijbaan over de trajecten
- Werken onder hoogspanningskabels
- Werken boven rijdend verkeer
- Werkzaamheden binnen beperkte werktijden, door SLOT's en WBU
- Gelijktijdigheid (raakvlakken) van werkzaamheden

4

Afspraken**4.1 Periodiek actualiseren van de Ontwerp RI&E en IVP**

Het IVP en de Ontwerp RI&E van opdrachtgever worden in de verschillende projectfasen tot aan gunning door opdrachtgever geactualiseerd. Dit gebeurt bij overgang naar een volgende projectfase, bij wisseling van genoemde functionarissen of bij wijzigingen van de scope. Na gunning is ON verantwoordelijk voor de actualisatie. ON dient aantoonbaar periodiek vast te stellen of voor vergelijkbare omstandigheden als voor OG er een actualisatie dient plaats te vinden.

4.2 Interne Overlegstructuur

Om Integrale Veiligheid goed te beheersen en alle betrokkenen voldoende op de hoogte te houden is het nodig om structureel overleg te voeren over dit onderwerp, intern en extern. Deze overleggen worden op een gestructureerde wijze vastgelegd.

In onderstaande overleggen staat veiligheid op de agenda. Vanuit technisch management kan inhoudelijk een bijdrage worden geleverd aan de voorbereiding van een overleg.

Overleg	Doel
Kernteam overleg	Voor integrale veiligheid: beslissingen nemen. Sturing geven aan het projectteam, prioriteren. Stand van zaken, knelpunten, risico's.
Technisch team overleg	Inhoudelijke aansturing van team techniek en het maken van werkafspraken. Hiervan wordt een actielijst bijgehouden. Veiligheid is een agendapunt.
Thematisch Projectteam overleg	Thematisch projectteam overleg is voor alle project medewerkers waarin periodiek interactief veiligheidsthema's worden behandeld om de veiligheidsbeleving te verbeteren.
T gesprekken	Overleg tussen PM, MPB, opdrachtgever markt (PFM PPO) en interne opdrachtgever (SLU, WNN). Indien van toepassing of gewenst komt veiligheid aan de orde.

Overleg met de beheerder	Stand van zaken, knelpunten, risico's, wensen/ extra onderhoudsbehoeften en risico's per contract. Indien van toepassing komt veiligheid aan de orde.
Toetsevaluatie/ risicosessie en toetsvoorbereiding (incl. risicodossier)	Kwalificeren en kwantificeren van nieuwe contractrisico's (inclusief veiligheidsrisico's) en actualiseren van bekende/ bestaande contractrisico's, gezamenlijk met de Beheerder. Hierbinnen kan het district invloed uitoefenen op de inhoud van het risicodossier. Op basis van het risicodossier wordt invulling gegeven aan de uitvoering van SCB. Volgorde en invulling kan per Kernteam verschillen.
Overleg TM en PIV	Stand van zaken integrale veiligheid bij OG en OM. Incidenten en (bijna) ongevallen delen en bespreken.
Weekstart	Wekelijkse update met de IPM rolhouders, waar veiligheid aan de orde komt.
CBT/CVT overleg	Voortgang bespreken van de verschillende contracten, op alle disciplines/onderdelen. Veiligheid is daar vast agendapunt op.

4.3 Externe Overlegstructuur

In overleggen met de omgeving en met de opdrachtnemer heeft het aspect veiligheid altijd een plaats. Deels kunnen hier knelpunten van stakeholders worden gesignaleerd, daarnaast kan de ambitie van het projectteam en van Rijkswaterstaat worden uitgedragen.

OG en ON stellen na opdrachtverlening gemeenschappelijk een overlegstructuur op waar veiligheid gestructureerd onderdeel van is. De basis hiervoor is hieronder getoond maar zal na aanbesteding definitief worden gemaakt.

Overlegvorm	Deelnemers	Doel	Frequentie en registratie
PSU	IPM teams van OG en ON	Op hoofdlijnen het project monitoren. "Samenwerkingsgericht" Bespreken van eventuele knel- en succespunten.	1x

PFU	IPM teams van OG en ON	Op hoofdlijnen het project monitoren. "Samenwerkingsgericht" Bespreken van eventuele knel- en succespunten.	Periodiek i.o. te bepalen
BOT-overleg	PM/ CM van OG en ON	Op hoofdlijnen het project monitoren. "Samenwerkingsgericht" Bespreken van eventuele knel- en succespunten.	Periodiek i.o. te bepalen
TM overleg	TM van OG en ON	Bespreken van de stand van zaken met betrekking tot de technische inhoud van het vast en variabel onderhoud, inclusief storingen	In overleg bepalen
Voortgangs-overleg	CM/TM van OG en ON	Bespreken van de stand van zaken/ voortgang. Zie contractbeheersplan van betreffende contract(en). Inclusief verslaglegging.	Periodiek i.o. te bepalen
V&G co uitvoeringsfase - overleg	TM/ V&G co. van OG en ON + Leidinggevend onderaannemers	Bespreken issues en incidenten meldingen	Periodiek i.o. te bepalen
Risico-overleg ON-OG	CM, TM en OM van OG en ON, en risico-managers/adviseurs	Bespreken projectrisico's w.o. veiligheidsrisico's	Periodiek i.o. te bepalen

4.4

Voorlichting en onderricht door ON

Voorlichting	Deelnemers	Frequentie en registratie
Startwerkvergadering op het project	Betrokken deskundige, direct leidinggevende en alle medewerkers	Bij aanvang, registratie in logboek

Voorlichting	Deelnemers	Frequentie en registratie
Voorlichting nieuwe medewerker	direct leidinggevende , nieuwe medewerker	Bij iedere nieuwe medewerker, registratieformulier
Toolboxmeeting	Alle medewerkers	Minimaal eenmaal per maand of frequenter indien er een directe aanleiding is als gevolg van incidenten of gewijzigde randvoorwaarde, registratieformulier
Instructie materieel	Betrokken medewerker(s)	Bij inzet nieuw materieel, registratie in logboek

4.5 Inspectie

Omschrijving	Uitvoering door	Frequentie en registratie
Werkplekinspectie	Uitvoerder/ OG waarnemer	i.o. Waarnemingsformulier
Algemene inspectie	Uitvoerder/ OG waarnemer	Dagelijks Logboek

4.6 Escalatie

Escalatie van veiligheidsissues gebeurt via de bottom-up structuur en indien een ON betrokken is in samenwerking met de ON:

Adviseur → IPM-rolhouder(s) → Projectmanager → Portfoliomanager → Directieteam.

Een escalatie kan o.a. ontstaan als:

- De ON niet voldoet aan de contractuele veiligheidseisen.
- Er een calamiteit is waarbij direct gevaar is voor RWS-personeel/inhuur RWS of medewerkers/onderaannemers van de ON.
- Een veiligheidsincident waarbij een ernstig of dodelijk ongeval heeft plaatsgevonden. Hierbij kan het gaan om RWS-personeel/inhuur RWS, een medewerker/onderaannemer van de ON of derden.
- In de keten de veiligheidsbeleving achter blijft bij een bepaalde organisatie of organisatie deel (dat kan de beheerder, Opdrachtnemer of PPO zijn). In dat geval wordt wel samen in de keten opgeschaald.

4.7 Werktijden en Rusttijden

De werkzaamheden voor GVO vinden vooral in de SLOT's en WBU plaats. Het werken in deze SLOT's en WBU leidt tot werktijden die af kunnen wijken van reguliere werktijden. ON dient bij planning van de werk- en te voldoen aan vigerende wet- en regelgeving (o.a. arbeidstijdenwet) en eventuele CAO-afspraken.

De SLOT's voor GVO 22-23 zijn al gepland en maken onderdeel uit van het contract. De ON dient voorafgaand aan een SLOT het werkplan inclusief de verkeersmanagementplannen in te dienen. Hierin worden ook werk- en rusttijden vermeld.

5 Wijze van toezicht

5.1 Coördinator Ontwerpfase, bij opdrachtgever

De taken en verantwoordelijkheden binnen het team zijn beschreven in bijlage C en E van dit IVP.

5.1.1.1. De OG heeft een deel van de taken van de coördinator ontwerpfase verlegd naar de ON. OG blijft verantwoordelijk voor hoe ON zijn verantwoordelijkheden en taken invult.

5.1.1.2. De taken van de coördinator uitvoeringsfase zijn wettelijk aan de ON toegewezen. In het contract is eveneens de coördinatie¹ van nevenopdrachtnemers, derden en voorgeschreven zelfstandige hulppersonen aan de ON toegewezen. Deze coördinatie is met name van belang voor borging en beheersing van de samenlooprisico's voortkomend uit de samenwerking door meerdere werkgevers en de wisselwerking met doorgaande exploitatiewerkzaamheden. N.B. de projectfasen Verkenning, Planuitwerking en Contractvoorbereiding vallen onder de definitie van "Ontwerpfase" volgens het Arbo besluit. Echter ook na gunning als ON een deel van de ontwerp activiteiten overneemt blijft OG in de rol van coördinator ontwerpfase verantwoordelijk en geeft invulling aan de eisen zoals beschreven in het Arbeidsomstandighedenbesluit.

Zie voor verantwoordelijke coördinator Ontwerpfase OG paragraaf 2.3

5.2 Toezicht

5.2.1.1. De OG is eindverantwoordelijk voor een veilig areaal en handhaving van de veiligheidshuisregels van het areaal. Tijdens de contractvoorbereidingsfase geeft de OG invulling aan zijn deel van de coördinatie ontwerpfase door onder andere het opstellen van de Ontwerp RI&E OG, het IVP en IVD.

5.2.1.2. Na gunning draagt de OG de veiligheidsgegevens van het areaal formeel over aan de ON, zie bijlage F. Dan start de ontwerpfase van de ON. Vanaf dit moment houdt de OG middels SCB, risicogestuurd, toezicht op de werkzaamheden. Dit gebeurt d.m.v. het toepassen van systeem-, proces- en producttoetsen op veiligheid, en middels waarnemingsrondes (op gebied van veiligheid). De frequentie van het doen van waarnemingen, veiligheidsrondes of Safety Walks, zal door OG op basis van verwachte risico's en uitvoeringsactiviteiten worden vastgesteld. Daarnaast zal OG tijdens het doen van veiligheidswaarnemingen beoordelen, als zijnde verificatie, of ON de beheersmaatregelen toepast die hij in zijn V&G-plannen of werkplannen heeft beschreven en of hij invulling geeft aan de wettelijke en contractuele eisen. Tevens hebben de waarnemingen tot doel om de risico's in het risicodossier van het werk (buiten) scherper te krijgen en daarmee de juiste toetsen uit te kunnen voeren.

Verwachte risico's zoals hier bedoeld hoeven niet perse in het kader van risicomanagement te zijn gekwantificeerd maar kunnen ook op basis van de deskundigheid van de waarnemer worden gedaan of op verzoek van de coördinator ontwerpfase van OG om invulling te geven aan diens verantwoordelijkheid, bij activiteiten die door hem als risicovol worden beoordeeld of die bijvoorbeeld voorkomen op de lijst van Richtlijn 92/57/EEG van de Raad van 24 juni 1992.

Niet volledige lijst van werken die voor de veiligheid en de gezondheid van de werknemers bijzondere gevaren meebrengen en bedoeld in artikel 3 lid 2	
1	Werken die de werknemers aan gevaren van bedelving, vastraken of vallen blootstellen, welke gevaren bijzonder groot zijn door de aard van de werkzaamheden of van de gebruikte procedés of door de omgeving van de arbeidsplaats of de werken.
2	Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan chemische of biologische stoffen die een bijzonder gevaar voor de gezondheid en de veiligheid van de werknemers inhouden of ten aanzien waarvan toezicht op de gezondheid wettelijk verplicht is.
3	Elk werk met ioniserende stralingen waarvoor de aanwijzing is vereist van gecontroleerde of bewaakte zones als omschreven in artikel 20 van Richtlijn 80 / 836 / Euratom (').
4	Werkzaamheden in de nabijheid van hoogspanningskabels.
5	Werkzaamheden die de werknemers blootstellen aan verdrinkingsgevaar.
6	Graven van putten, ondergrondse en tunnelwerken.
7	Werkzaamheden met duikuitrusting.
8	Werkzaamheden onder overdruk.
9	Werkzaamheden waarbij springstoffen worden gebruikt.
10	Werkzaamheden in verband met de montage of demontage van zware geprefabriceerde elementen.

De taken van de coördinator uitvoeringsfase zijn wettelijk aan de ON toegewezen.

5.3 Afspraken over uitvoering van de maatregelen

De specifieke OG- en ON-verantwoordelijkheden met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen uit de Ontwerp RI&E OG, bijlage A, zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 4 en 6 van dit IVP. Daar waar van toepassing zijn verwijzingen aangebracht naar contracteisen en -documenten. Het IPM-team is verantwoordelijk voor het nemen van de OG-maatregelen en het erop toezien dat de ON zijn maatregelen neemt.

5.4 Inhoud voortgangsrapportage

Door ON dient veiligheidsinformatie in de VGR te worden opgenomen, zie eis VSP IN110 van het standaard D&C contract versie 4.4, april 2017.

Volgens de eis wordt als relevante informatie de hier onder opgesomde zaken gevraagd op te nemen in de VGR. Gestelde inhoud moet het voor het OG mogelijk maken om op basis van vergelijkbare informatie het contract GVO 22-23 te beheersen en inzicht te krijgen in het functioneren van het Veiligheid Management Systeem (VMS) van de opdrachtnemer.

- Het aantal arbeidsongevallen en gewerkte uren zoals gesteld in eis IV080 van het VSP.
- Het totaal aantal incident meldingen:
 - inclusief bijna ongevallen en meldingen gevaarlijke situaties,
 - deze vervolgens naar het type incidenten inzichtelijk te maken verdeeld naar gevolg (dodelijk/ blijvend letsel/ verzuim/ beperkte inzetbaarheid/letsel zonder verzuim;
 - Toekenning van 1 of meerdere basis risico factoren (BRF's).
- Overige relevante ontwikkelingen m.b.t. integrale veiligheid en de beheersing daarvan.

6 Verantwoording van BTO keuzen

In dit hoofdstuk zijn de bouwkundige, technische en organisatorische (BTO) keuzen uitgewerkt die in verband met de veiligheid en gezondheid van de werknemers en zelfstandigen worden gemaakt alsmede de onderzoeken en rapporten die de onderbouwing van deze keuzen ondersteunen. Dit houdt in dat alle gemaakte keuzes en maatregelen die van invloed zijn op de arbeidsrisico's gemotiveerd en vastgelegd moeten worden zodat achteraf kan worden aangetoond dat in het gehele proces voldoende aandacht is besteed aan de arbeidsveiligheid. Hieraan kan worden toegevoegd dat BTO-keuzes ook wel alle voorwaarden en beperkingen betreffen die wij als opdrachtgever opleggen die een nadelig effect kunnen hebben op de veiligheid tijdens de realisatie. Vanaf de start van het ontwerptraject moet worden gezocht naar het meest veilige ontwerp voor het bouwen en onderhouden daarvan. Bij het onderzoek naar mogelijke beheersmaatregelen moet de ontwerper de arbeidshygiënische strategie volgen om de gevaren voor de bouw zoveel mogelijk te elimineren. Het motiveren en vastleggen is een wettelijke verplichting volgens het Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 2.26 tot en met artikel 2.32. Het vastleggen van de keuzes en het onderbouwen aan de hand van onderzoeken en rapporten moet gedaan worden in het V&G-plan.

Onderstaande tabel geeft een overzicht met wat de bouwkundige keuzes, technische keuzes en organisatorische keuzes afzonderlijk van elkaar inhouden met daarbij de invalshoeken van BTO-keuzes samen.

BTO	Beschrijving
Bouwkundige keuzes	Kunnen gaan over de vorm, ligging en functionaliteit van het basisontwerp. Het betreft ook de levensduur en omvat tevens keuzes vanuit een bepaald programma, bijvoorbeeld duurzaamheid (RWS, 2019).
Technische keuzes	Kunnen gaan over het te gebruiken materiaal en de conservering. Hieronder valt ook de combinatie van functies (RWS, 2019).
Organisatorische keuzes	Betreffen samenlooprisico's, verkeershinder, uitvoeringsduur en uitvoeringswerkwijze (RWS, 2019).
BTO-keuzes	Het denken en besluiten over deze keuzes die invloed hebben op de arbeidsveiligheid tijdens de realisatie moet worden gestimuleerd aan de hand van de volgende invalshoeken: - Planning en tijdsdruk; - Hindereisen en doorgaande exploitatie; - Beschikbaarheid areaalgegevens; - Beschikbaarheid uitvoeringsruimte; - Beheerst ontwerpproces vooraf en gedurende realisatie (RWS, 2019).

6.1 Ontwerpkeuzen areaal en objecten

Van het bestaande areaal en de objecten binnen de scope zijn voorafgaand aan de aanleg ontwerpkeuzen gemaakt. Deze keuzes zijn niet te wijzigen maar hebben wel directe invloed op de activiteiten binnen deze opdracht. Vastliggende omstandigheden zijn de bestaande wegindeling en lay-out van objecten. Denk hierbij aan de Milieu Effecten Rapportages uit de planstudiefasen en de ontwerpdocumentatie uit de verkenningsfasen van de aanlegprojecten. Deze ontwerp-documentatie maakt geen onderdeel uit van het aan de ON over te dragen IVD. De V&G-restrisico's uit de ontwerpen en de te nemen beheersmaatregelen zijn opgenomen in de betreffende object RI&E's (IVD's) en de (veiligheids)documentatie van het perceel.

BTO Keuzes die in het contract GVO 22-23 relevant zijn, en waar de keuzes op gebaseerd zijn, zoals uitgewerkt in paragraaf 6.2 en 6.3:

- Organisatie en inrichten van de werkzaamheden;
- Beschikbare SLOT's;
- Keuze van toe te passen materiaal;
- Wijze van afvoer en verwijderen vrijkomende materialen;
- Minder Hinder prikkels.

De V&G-restrisico's uit de ontwerpen en de te nemen beheersmaatregelen zijn opgenomen in de betreffende object RI&E in bijlage A.

6.2 Ontwerpkeuze doorgaande exploitatie

Groot Variabel Onderhoud brengt verkeershinder met zich mee. Om aan het areaal te kunnen werken dient het immers tijdelijk te worden onttrokken aan het gebruik ervan. In een regio als die van West Nederland Zuid leidt het onttrekken van capaciteit aan het Hoofdwegennet als snel tot vertragingen. Het tijdstip van onttrekken en dus het uitvoeren van werkzaamheden laat zich nauw plannen. Dit vergt inzicht en afstemming met de omgevingspartijen. Dit wordt uitgevoerd door RWS-regio WNZ en de uitkomsten hiervan worden doorgevoerd in de POF en de slotplanning. Afwijken hiervan vraagt om nieuwe inpassing en afstemming en is daarom onwenselijk. De in het contract voorgeschreven momenten van uitvoering (in 'SLOT's') zijn daarom te beschouwen als individuele deadlines.

Doorgaande exploitatie tijdens de werkzaamheden is voorwaardelijk toegestaan. De voorwaarden zijn opgenomen in wet- en regelgeving, het contract en in onderliggende normen, kaders en richtlijnen (zie ook bijlage D). Opdrachtgever en wegbeheerder zijn zich ervan bewust dat de opgedragen werkzaamheden veilig kunnen plaatsvinden zonder ernstige verstoring van de exploitatie. Daarom zijn er op de gangbare richtlijnen voor beperken verkeershinder geen aanvullende stimuleringsmaatregelen genomen die moeten leiden tot minder hinder in de projectdoelstellingen.

De opdrachtnemer is ervoor verantwoordelijk dat bij de keuze 'doorgaande exploitatie' zijn werknemers niet in gevaar komen en hij passende beheersmaatregelen neemt. Hierbij gaat het voornamelijk om het inplannen van voldoende uitvoeringstijd. Opdrachtgever heeft maximale uitvoeringstijd (aantal SLOT's) bepaald. Opdrachtgever heeft in de voorbereiding in afstemming met de wegbeheerder geïnventariseerd of hier voldoende mogelijkheden voor zijn binnen het verkeersnetwerk (maakbaarheidstoets) en de contractvoorwaarden daarop aangepast (jaar van uitvoering). Indien onvoldoende beheersmaatregelen mogelijk zijn en zijn medewerkers wel gevaar kunnen lopen, zal in samenspraak een keuze gemaakt moeten worden die beide belangen zo goed mogelijk ondersteunt. Uitgangspunt hierbij is het waarborgen van de veiligheid en gezondheid van de werknemers en de weggebruikers.

Opdrachtgever heeft bovenstaande risico's middels voorgeschreven wetgeving en eisen geborgd en in het contract opgenomen en zal middels het toetsen conform SCB borgen dat Opdrachtnemer aantoonbaar conform deze eisen werkt.

- Wettelijke arbo-eisen voor 'het afwegen van het al dan niet doorgaand wegverkeer tijdens de werkzaamheden' dienen invulling te geven aan: Arbowet, art. 3, lid 1 en Arbobesluit art 2.28, lid 2b en 2.35, lid 1i en 1j.
- Wettelijke arbo-eis voor 'het als gevolg van de werkzaamheden niet in gevaar mogen brengen van derden/weggebruikers en de omgeving' dienen invulling te geven aan: Arbowet, art. 10.
- VSP; § 4.4 Verkeersmanagement wegen, eisen VM010 en VM020, Opdrachtnemer dient te voldoen aan het gestelde in document "Verkeersmanagement voor rijkswegen", bijlage D van het VSP.

6.3 Maatregelen uit generieke samenlooprisico's interactie tussen werkgevers

Het betreft hierbij risico's voortvloeiende uit de samenloop met werkzaamheden van andere prestatiecontracten, onder- en nevenopdrachtnemers en derden binnen het areaal. Voor OG is het noodzakelijk voor de exploitatie van de objecten dat er onder andere onderhoud plaats vindt aan of rond om het object, en mogelijk binnen de invloedssfeer van de projectgrenzen. Hieruit-zullen risico's voortvloeien. Deze risico's komen met name voor op de raakvlakken tussen het civieltechnisch en groen (C&G) onderhoud en elektrotechnisch en werktuigbouwkundig (E&W) onderhoud binnen het areaal.

OG heeft bovenstaande risico conform wetgeving en eisen geborgd, in het contract opgenomen en zal conform SCB toetsen, borgen dat ON aantoonbaar conform deze eisen werkt. Verder vindt regelmatig afstemming plaats via OM en risicomanagement, zie ook 4.6.

- UV030/ UV040, Wettelijke eisen 'V&G-coördinatie' dienen invulling te geven aan: Arbobesluit art. 2.29 en 2.33.
- Wettelijke eisen 'samenwerking tussen werkgevers' dienen invulling te geven aan: Arbowet art. 19 en Arbobesluit art 2.28, lid 2b, art 2.31, lid b en 2.35, lid 1i en 1j.
- VSP; UV100
- VSP; TM040, TM050 Aanstelling coördinator constructieve veiligheid (deskundige, bijv. constructeur) en borging constructieve veiligheid.
- Eisen aangaande communicatie Opdrachtgever/ Opdrachtnemer over veiligheidsgegevens:
 - VSP; IN110, lid 1, sub c en d; Voortgangsrapportage onderdeel veiligheid
 - VSP; RM110, RM120, RM130; Invulling (V&G) risicomanagement door Opdrachtnemer en betrokkenheid Opdrachtgever hierbij (o.a. bij risicosessies).
 - VSP; IV060; Door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever melden van incidenten.

6.4 Maatregelen uit samenlooprisico's interactie met de omgeving

De werkzaamheden hebben invloed op de veiligheid van de omgeving. Denk hierbij aan zwaar transport van de ON en derden door de omgeving, de bereikbaarheid van het areaal voor de hulpdiensten, ruimte voor het werk, kruisende infrastructuur zoals kabels en leidingen, hoogspanningslijnen en spoor-/wegen. De directe en indirecte samenlooprisico's hiervan zijn uitgewerkt in de Ontwerp RI&E OG.

De risicobeheersing van de ON moet gericht zijn op de V&G-risico's van het werk en samenlooprisico's met de omgeving. De ON is verantwoordelijk voor het veilig en met zo min mogelijk hinder voor de omgeving laten verlopen van de werkzaamheden.

OG heeft bovenstaand risico middels voorgeschreven wetgeving en eisen geborgd en in het contract opgenomen en zal middels het toetsen conform SCB borgen dat ON aantoonbaar conform deze eisen werkt.

- Wettelijke arbo-eis voor 'het als gevolg van de werkzaamheden niet in gevaar mogen brengen van derden/weggebruikers en de omgeving dienen invulling te geven aan': Arbowet, art. 10.

- VSP; UV120; De Opdrachtnemer dient, in het kader van veiligheid en vandalismebestrijding, dagelijks zorg te dragen dat er na beëindiging van Uitvoeringswerkzaamheden, ter plaatse en/of in de omgeving van openbaar toegankelijke kunstwerken (bruggen, viaducten e.d.) geen hanteerbare losse voorwerpen aanwezig zijn.

Transport door de omgeving of invloed vanuit de projectlocatie

- VSP; OM010; Opdrachtnemer realiseert het werk met minimale hinder voor de omgeving.
- VSP; B-OM020; Onder hinder wordt verstaan: een negatieve beïnvloeding van de bereikbaarheid, leefbaarheid en/of veiligheid voor de omgeving

Kruisende infrastructuur

- VSP; § 4.2 Leggen of verleggen van kabels en leidingen: Diverse algemene en specifieke eisen m.b.t. instandhouden en tijdelijk beschermen van Kabels en Leidingen, verstrekken van gegevens over Kabels en Leidingen RWS en afstemming een aanpassen Kabels en Leidingen derden.

Calamiteitenmanagement

- VSP; IV100, IV110, Door Opdrachtnemer op te stellen calamiteitenplan, waarin o.a. beschreven de bereikbaarheid voor hulpverleningsdiensten.

Cybersecurity

- VSP: § 5.5 omvat eisen omtrent cybersecurity.

6.5 Maatregelen uit areaal- en objectgebonden V&G-risico's

Tijdens het uit te voeren werk kan men worden blootgesteld aan de areaal- en objectgebonden V&G-risico's. Dit zijn de risico's die voortkomen uit de intrinsieke eigenschappen van het areaal en de objecten. Denk hierbij aan weging, bodemverontreinigingen, toegepaste grondstoffen en te verwijderen materiaal. Voor alle objecten is bij de start van de aanbesteding een Integraal Veiligheidsdossier (IVD) beschikbaar.

De directe en indirecte V&G-risico's hiervan zijn uitgewerkt in de Ontwerp RI&E OG bijlage A.

OG heeft bovenstaande risico middels voorgeschreven wetgeving en eisen geborgd en in het contract opgenomen en zal middels het toetsen conform SCB borgen dat ON aantoonbaar conform deze eisen werkt.

- VSP; § 5.2.3; bevat diverse eisen m.b.t. het uitvoeren van maatregelen door de Opdrachtnemer in het kader van vrijkomende materialen.
- VSP; B-UV340, UV350, B-UV360; Bepalingen en eisen aangaande het door de Opdrachtnemer verwijderen van teerhoudend asfalt.
- VSP; § 4.7; Diverse eisen hoe de Opdrachtnemer om dient te gaan met schades als gevolg van de werkzaamheden.
- VSE; SYS0200; Eisen omtrent het beheersregime bij Chrom6 en lood houdende conserveringen, waarbij het CHRON64 procedé specifiek wordt uitgesloten.

6.6 Ontwerpkeuzen bij variabel onderhoud

In de VSE en bijbehorende Bijlage 4 is een pakket aan (voorgeschreven) maatregelen opgenomen. Maatregelen in de zin van 'vervanging' worden – vanuit de wettelijke eisen en aanvullende eisen uit het contract – uitgevoerd naar de stand der techniek. Dit betekent dat bepaalde bestaande restructies van het areaal en de objecten in het ontwerp van de vervangingen gemitigeerd worden. Dit geldt niet voor alle maatregelen. Zo kan het zijn dat het vervangen van leuningen vanwege esthetische aspecten wordt uitgevoerd conform het bouwbesluit van het bouwjaar van het betreffende object. Daar waar nodig wordt in het contract verwezen naar de van toepassing zijnde normen, kaders en richtlijnen die als instrumenten voor de ontwerpkeuzen worden gebruikt.

In de scope zit het vervangen van een aantal voegovergangen bij kunstwerken. Om te komen tot de juiste voegovergangen is aan een ingenieursbureau de opdracht verstrekt om trade off analyses uit te voeren. Deze trade off analyses worden uitgevoerd volgens een landelijk protocol. De resultaten van de analyses worden verwerkt in de maatregelenlijst, bijlage 4 van het VSE.

7 Opleiding en instructie

7.1 Voorlichting

Als werkgever is Rijkswaterstaat verantwoordelijk voor de eigen werknemers (incl. inhuur en product uitbestedingen). Dat wil zeggen dat werknemers beschermd moeten worden tegen de gevaren en risico's van het werk. Voor bescherming tegen de risico's van het werk (ook op de bouwplaats) moeten de medewerkers zijn voorgelicht, geïnstrueerd en tijdig de beschikking krijgen over geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen.

Alle projectmedewerkers die werkzaamheden (o.a. waarnemingen, toetsen en testen) op de bouwplaats verrichten ontvangen voorafgaand aan het eerste locatiebezoek een project specifieke veiligheidsvoorlichting of hebben deze gevolgd bij de opdrachtnemer.

7.2 Opleiding

Om invulling te kunnen geven aan de verantwoordelijkheden ten aanzien van veiligheid en gezondheid dient de deskundigheid in deze geborgd te zijn. De OG geeft hieraan invulling met een aantal standaard opleidingen. In onderstaande tabel is opgenomen wie binnen het projectteam welk opleidingsniveau moet hebben.

	PM	MPB	CM	TM	OM	RM	PIV	CT / TT	Overige
e-learning Integrale Veiligheid (via CLC)	●	●	●	●	●	●	●	●	●
VCA-VOL	●	●	●	●	●	●	●	●	
GPI (Generiek Poortinstructie - bij bezoek bouwplaats)	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Training V&G-Coördinator / MVK / HVK							●		
Legenda: PM - Projectmanager; MPB - Manager Projectbeheersing; CM - Contractmanager; TM - Technisch Manager; OM - Omgevingsmanager; RM - Risicomanager; PIV - Projectadviseur Integrale Veiligheid; TC - Contractteam; TT - Technisch Team. <i>NB; De CM en TM bepalen wie van hun teams welke opleidingsniveau moeten hebben.</i>									

Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat hebben de basiscursus Integrale Veiligheid gevolgd. Alle projectmedewerkers van Rijkswaterstaat die regelmatig op de bouwplaats komen zijn in het bezit van een certificaat VCA-VOL.

7.3 Opdrachtnemer

Het is aan de Opdrachtnemer om een specifieke werkinstructie op te stellen en voorlichting te geven aan de eigen werknemers, onderaannemers, personeel + inhuur, contractanten van de Opdrachtgever en bezoekers van de bouwplaats, waarin de risico's en de beheersmaatregelen worden toegelicht. Hiermee dient hij invulling te geven aan Afdeling 5. Bouwproces, Artikel 2.28. Veiligheids- en gezondheidsplan, lid g. ON dient hierbij mee ook invulling te geven aan en te zorgen voor het naleven van artikel 8, Arbeidsomstandighedenwet. Afhankelijk van de voortgang in het bouwproces, worden in het Veiligheids- en Gezondheidsplan van ON ten minste vermeld en opgenomen conform lid g, de wijze waarop voorlichting en instructie aan de werknemers op de bouwplaats wordt gegeven.

Minimale eisen gesteld aan een goede voorlichting:

- De voorlichting en instructie afstemmen op de kennis, kunde en taal van de werknemer;
- De voorlichting en instructie in woord en schrift ter beschikking te stellen in een voor de werknemer begrijpelijke taal;
- De voorlichting en instructie afstemmen op de resultaten en beheersmaatregelen zoals beschreven in de RI&E;
- Aantoonbaar te maken dat de voorlichting en instructie heeft plaatsgevonden;
- De voorlichting en instructie aanpassen als gewijzigde omstandigheden hiertoe aanleiding geven;
- Werknemers wijzen op een gebruiksaanwijzing van arbeids- of persoonlijke beschermingsmiddelen en toezien op het juiste gebruik ervan;
- Werknemers wijzen op het gevaar van machines in de directe omgeving, ook als ze van deze machines niet rechtstreeks gebruikmaken.

7.4 Inhoud van de voorlichting

De medewerkers dienen ten minste voorlichting te ontvangen over:

- De wettelijke verplichtingen en het Rijkswaterstaatbeleid veiligheid;
- Toegang tot projectlocaties;
- De verkeersregels op de projectlocaties;
- De gedragsregels;
- De regels voor een veilige werkomgeving;
- Het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen;
- Het aanspreken op onveilig gedrag;
- Het stilleggen van werkzaamheden;
- Hoe te handelen bij een ongeval;
- Het melden van incidenten.

8 Incidentenregistratie en afhandeling

Arbeidsincidenten en (bijna) ongevallen kunnen voorkomen en dienen, ongeacht aan welke zijde deze gebeuren (OG, ingenieursbureau, ON of omgeving), gemeld en geregistreerd te worden in het Meldpunt Incidenten Rijkswaterstaat (MIR) of via het systeem voor bulkmeldingen van ON. Zie ook eis IV060 en IV110 van het VSP.

8.1 Melden van incidenten

De verantwoordelijkheid voor het melden van incidenten en afwijkende en onveilige situaties ligt bij “alle medewerkers” en partijen! Dat geldt voor alle incidenten en risico’s langs de weg, op en nabij het water, op de werkvloer, etc. De meldingen worden bijgehouden om mogelijk hiervan te leren en herhaling van vergelijkbare incidenten te voorkomen en als input om op basis hiervan te beoordelen of risico’s juist in het risicodossier zijn opgenomen of aanvullende beheersmaatregelen noodzakelijk zijn of dat i.r.t. SCB bepaalde risico volle activiteiten in de toetsplanning meer prominent moeten worden meegenomen.

Indien de dood, een ziekenhuisopname of blijvend letsel het gevolg van een ongeval is of kan zijn, dient de opdrachtnemer (als zijnde de werkgever van het slachtoffer) dit aan I-SZW (opvolger van de Arbeidsinspectie) te melden.

8.2 Registratie en afhandeling (bijna-)ongevallen en incidenten.

Melden van incidenten is belangrijk, omdat op basis hiervan geleerd kan worden wat mogelijk oorzaken waren en hiermee voorkomen kan worden dat een vergelijkbaar incident zich voordoet. Ook onveilige situaties die nog niet tot een echt incident hebben geleid zijn juist belangrijk om te melden. Op die manier kan ingegrepen worden om te voorkomen dat die situatie tot een ongeval leidt. Incidenten betreffen:

- Ongevallen en bijna-ongevallen,
- Onveilige situaties
- Situaties met agressie en geweld tegen medewerkers.

Het gaat om alle incidenten/ situaties waarbij RWS als werkgever, beheerder of opdrachtgever invloed kan hebben.

Bij ernstige ongevallen/doden of andere ernstige security incidenten informeert de ON **terstond**, zie eis IV060 van het VSP, de Opdrachtgever. Het direct melden is van belang zodat RWS kan besluiten of een incidenten onderzoek direct wordt geïnitieerd. Onderzoek, en onderzoeksinspanning, is afhankelijk van de ernst van de situatie, mogelijke gevolgschade en leerpotentieel.

Voor het melden van **alle** incidenten, dus ook de ernstige die terstond zijn gemeld en in MIR zijn geregistreerd door OG, wordt aan ON een Excel-template ter beschikking gesteld, na gunning, dat als onderdeel van de voortgangsrapportage of bij het voortgangsoverleg aan OG ingevuld dient te worden overlegd. De template maakt het voor OG mogelijk gegevens op een eenduidige wijze te importen in haar database waarmee vervolgens verschillende analyses kunnen worden uitgevoerd.

De door ON terstond gemelde incidenten worden door OG in MIR te worden geregistreerd. Het projectteam maakt duidelijke afspraken tussen CM/TM en /of PIV of het daarvoor ingekochte “product” wie de meldingen in MIR registreert. Middels deze registratie is ook systematische de opvolging geborgd en wordt, voor incidenten in de projecten waarbij geen gevaar is geweest voor publiek of RWS-medewerkers, de PM medeverantwoordelijk voor opvolging van de meldingen en controle op het sluiten van de PDCA-cirkel zodat RWS als lerende organisatie kan groeien naar een proactieve veiligheidscultuur.

Meldingen die door ON uitsluitend bij 08008002 worden gedaan en niet in MIR worden geregistreerd worden niet cyclisch opgevolgd omdat beide meldpunten niet aan elkaar gekoppeld zijn en er een andere opvolging aan wordt gegeven.

8.3 Wie is actiehouder voor opvolging

Bij het doen van een melding bij het MIR wordt via de vraag ‘gaat het om de verantwoordelijkheid als werkgever, netwerkbeheerder of opdrachtgever’ bepaald welke manager de actiehouder is:

- De direct leidinggevende van het (potentiële) slachtoffer is actiehouder voor arbeidsincidenten met RWS-ers;
- Actiehouder is het districtshoofd van het betreffende areaal voor ieder incident waar ten minste een verantwoordelijkheid als netwerkbeheerder speelt (ook als tevens een opdrachtgeversverantwoordelijkheid speelt);
- De projectmanager is actiehouder voor ieder incident waar alleen de opdrachtgeversverantwoordelijkheid speelt (incidenten bij werkzaamheden die alleen binnen het werk(vak) een effect hebben; meestal arbeidsincidenten bij de opdrachtnemer).

Na een melding vanuit de projecten wordt de contractmanager benoemd als actiehouder en wordt deze gevraagd te beoordelen of maatregelen genomen moeten worden om vergelijkbare ongevallen te voorkomen (eventueel op basis van onderzoek van Rijkswaterstaat zelf).

8.4 Afhandeling van incidenten

In het IVP van ON dient duidelijk gedefinieerd te zijn welke categorie incidenten terstond gemeld zullen worden aan en in overleg met OG en van welke het afdoende is voor OG dat deze in de voortgangsrapportage worden gemeld, middels het bulkmeldingenformulier, deze categorisering dient gebaseerd te zijn op de matrix, bijlage E, die gebruikt wordt in Procedure Incidentenonderzoek Rijkswaterstaat. Tevens dient op basis hiervan te worden beoordeeld of ongevalsonderzoek conform Storybuilder zal worden uitgevoerd. Indien ON is aangesloten bij Volandis, opvolger van stichting Arbouw, kan hij vanuit daaruit gebruikmaken van Storybuilder.

Tenminste dienen de incidenten die in de matrix, bijlage E geel en oranje zijn gekleurd middels de genoemde analysetool, Storybuilder, te worden onderzocht. In overleg met TM en CM van OG zullen ook incidenten die in de matrix in de rode trede vallen worden onderzocht met behulp van Storybuilder, tenzij WVL zorg draagt voor het ongevalsonderzoek. Indien OG en ON van mening zijn dat Storybuilder voor de incidenten in de rode vlakken niet de juiste onderzoeksmethode is zal in overleg met WVL worden bepaald hoe onderzoek zal plaats vinden. Zie voor de matrix de bijlage E.

8.5 Calamiteitenplan

De Opdrachtnemer dient de beschrijving van de processen met betrekking tot calamiteiten, waarmee de Opdrachtnemer bewerkstelligt dat de gevolgen van een eventuele calamiteit tot een minimum beperkt worden, ter kennis te brengen van de Opdrachtgever. ON dient in een separaat calamiteitenplan, zie

VSP, hoofdstuk 2.3.1 (IV100 en IV110), te beschrijven hoe het project aansluit bij en invulling geeft aan het calamiteitenplan van het regionale onderdeel en afstemt op de calamiteiten-/crisisorganisatie in de keten waarmee wordt geborgd dat de gevolgen van een calamiteit tot een minimum worden beperkt. Dit betreft dus meer dan het wettelijke BHV-plan waarin ON de maatregelen beschrijft voor zijn werknemers.

Bijlage A **Ontwerp RI&E Opdrachtgever**

Deze bijlage bevat de projectspecifieke objectgebonden risico's en samenlooprisico's welke de basis vormen voor de maatregelen, afspraken en wijze van toezicht zoals beschreven in dit IVP.

De actuele RI&E is de basis, onmisbaar en essentieel voor de taken van de V&G-coördinator(en). Veel beheersmaatregelen zullen door de Opdrachtnemer zelf worden ingevuld. Let wel dat Rijkswaterstaat de wettelijke verantwoordelijkheid heeft om erop toe te zien dat bij start uitvoering alle risico's voldoende worden beheerst door maatregelen.

Deze bijlage is als los Excel document opgesteld omwille van betere flexibiliteit en werkbaarheid bij toekomstige actualisaties.
Zie Bijlage A onder documentnaam: "RIE tbv IVP GVO 2022-2023 WNZ B Wegen.xls"

Bijlage B isicomatrix Rijkswaterstaat

In deze bijlage is de risicomatrix Rijkswaterstaat opgenomen. Deze is overgenomen uit bijlage E van het Kader Veiligheidsmanagement Rijkswaterstaat 2017 [2] en wordt tevens gebruikt in Bijlage 1 van het Kader Integratie Veiligheid in Projecten [1]

Potentiële gevolgen				Potentiële kans				
				a. Onwaarschijnlijk	b. Zelden	c. Niet vaak	d. Regelmatig	e. Vaak
Categorie	Veiligheid, Gezondheid, Welzijn (of)	Imago (of)	Financiële gevolgen (of)	Nooit voorgekomen bij RWS 1/100.000 jaar	Wel eens van gehoord bij RWS 1/1000 jaar	Wel eens plaats gevonden bij RWS 1/10 jaar	Een tot enkele keren per jaar binnen RWS 1/jaar	Enkele keren per jaar binnen vestiging/afdeling 10/jaar
0. nihil	Geen gevolgen	Geen gevolgen	Geen schade					
1. licht	EHBO-ongeval, onwel	Geen publieke ernst	< € 10.000,=					
2. beperkt	Licht letsel, kort verzuim	Lokale onrust	> € 10.000,= < € 100.000,=					
3. ernstig	Ernstig letsel, beperkt blijvend verzuim.	Regionale onrust	> € 100.000,= < € 500.000,=					
4. zeer ernstig	Zeer ernstig, blijvend letsel, arbeidsongeschikt	Nationale onrust	> € 0,5 miljoen < € 10 miljoen					
5. rampzalig	Meerdere doden	Internationale onrust	> € 10 miljoen					
Laag risico (L)	Risico behoeft geen vervolg actie							
Midden risico (M)	(Additionele) beheersmaatregel nodig ter vermindering van het risico							
Hoog risico (H)	Onacceptabel, altijd beheersmaatregel nodig ter verlaging risico							
Extreem risico (E)	Absoluut onacceptabel, stopzetten werkzaamheden, herzien							

Bijlage C **Bijlage Eisen V&G-coördinator Ontwerpfase (aan OG-zijde)**

Eisen V&G-coördinator Ontwerpfase (aan OG-zijde)

Bron: Arbeidsomstandighedenbesluit, inclusief Nota van Toelichting

Dit document geeft weer welke eisen de wetgever in het Arbeidsomstandighedenbesluit stelt aan de V&G-coördinator Ontwerpfase, aan de opdrachtgeverszijde. Let wel: het ontwerp begint (voor de wetgever) al bij de eerste schets!

Allereerst: de Nota van Toelichting vermeldt expliciet dat het bij V&G-coördinatie gaat om taken, dus niet alleen om een formele benoeming.

1. De V&G-coördinator is capabel en gemachtigd om op te treden vanuit een mandaat

Toelichting: art. 2.30 bevat de toevoeging: "...namens de opdrachtgever..." De V&G-coördinator spreekt dus niet op persoonlijke titel, maar namens Rijkswaterstaat. Hij moet hiertoe ook in staat zijn vanuit zijn persoonlijke kwaliteiten.

2. De V&G-coördinator kan coördineren, monitoren en entameren.

In de Nota van Toelichting wordt over de coördinator Uitvoering vermeld dat deze niet alles zelf hoeft te weten of te doen, maar de verplichtingen wel moet kunnen "bewerkstelligen": "In onderdeel a (van artikel 2.30 -rvs-) is het woord «coördinerend» vervangen door «bewerkstelligen», waardoor duidelijker wordt wat de taak van de coördinator is in dit onderdeel van artikel 2.31. De coördinator is daarbij niet degene die alles zelf uitvoert, maar wel degene die regelt dat de in het artikel genoemde werkzaamheden worden uitgevoerd". De wetgever zegt dit dus expliciet over de coördinator Uitvoering. Hoewel niet expliciet vermeld, kan worden verondersteld dat de wetgever iets soortgelijks ook verwacht van de coördinator Ontwerp.

3. De V&G-coördinator is op de hoogte de Arbo verplichtingen (theorie) en weet hoe hij zich ervan kan vergewissen of de ontwerpende partij rekening houdt met een Arbo technisch verantwoorde uitvoering.

In normale taal: de V&G-coördinator moet bewaken dat de opdracht veilig door de opdrachtnemer zal worden uitgevoerd. Zoals al onder punt 2 is toegelicht, hoeft hij dit niet zelf te doen, maar zal hij op zijn minst affiniteit moeten hebben met het ontwerpproces en met mogelijke consequenties van technische oplossingen.

4. De V&G-coördinator kan een adequaat V&G-plan op (laten) stellen.

Toelichting: art. 2.30 "...een veiligheids- en gezondheidsplan als bedoeld in artikel 2.28 op te stellen of te laten opstellen". Deze eis houdt ook in dat de V&G-coördinator weet waaraan een V&G-plan moet voldoen. In de praktijk zal de V&G-coördinator dus over bouwkundige, technische en organisatorische kennis en/of inzicht moeten beschikken om te kunnen beoordelen of de |BTO-keuzes voldoende zijn onderbouwd met het oog op veiligheid en of de veiligheidsrisico's in voldoende mate worden onderkend en beheerst.

De V&G-coördinator behoort dus kennis te hebben van het project, en moet bewerkstelligen dat het V&G-plan geen algemeen, theoretisch plan is, maar projectspecifiek, met concrete beheersmaatregelen (waaronder BTO-keuzes).

5. De V&G-coördinator heeft affiniteit met het ontwerpproces, is in staat om te participeren in het ontwerpproces, en kan hierover communiceren met de uitvoerende partij

Toelichting: de Nota van Toelichting stelt "De coördinator voor de ontwerpfase ziet toe op het, tijdens het ontwerpproces, beoordelen van de risico's die het gevolg zijn van de keuzen die in het ontwerpproces worden gemaakt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan risico's verbonden aan de plek van het bouwwerk op de locatie, de vorm, het volume, de voorkeur voor uitstraling van het bouwwerk en materiaalkeus".

Direct daarop volgt: "De coördinator voor de uitvoeringsfase ziet toe op de toepassing van maatregelen, inclusief bouwmethode en organisatie van het proces, stelt zeker dat werkzaamheden goed op elkaar worden afgestemd, bewerkstelligt dat er voorlichting is en neemt zo nodig doeltreffende maatregelen als werkgevers of zelfstandigen naar zijn oordeel niet correct uitvoering geven aan hun verplichtingen ter zake". Dit houdt in dat de coördinator voor de ontwerpfase en de coördinator uitvoeringsfase goed moeten communiceren over de BTO-keuzes en maatregelen. Dit geldt uiteraard ook bij wijzigingen in het ontwerp, gedurende de uitvoering. Dit betekent weer dat de coördinator voor de ontwerpfase ook tijdens de uitvoeringsfase "in charge" blijft, vanwege "management of change" tijdens de uitvoeringsfase. Vandaar punt 6:

6. De V&G-coördinator Ontwerp blijft "in charge" tijdens de uitvoeringsfase.

7. De V&G-coördinator heeft zicht op gevaren, verbonden aan werkzaamheden bij doorgaande exploitatie

Nota van Toelichting: "De risico's die verbonden zijn aan een doorlopende exploitatie moeten in de ontwerpfase worden gesignaleerd en ondervangen. Daarbij gaat het niet alleen om een veilige werkomgeving, maar ook om de veiligheid van derden op of naast de bouwplaats".

8. De V&G-coördinator kan een correct V&G-dossier samen (laten) stellen

Toelichting: art. 2.30 "...een veiligheids- en gezondheidsdossier samen te stellen dat is bestemd is voor ...". Deze eis houdt ook in dat de V&G-coördinator weet waaraan een V&G-dossier moet voldoen.

9. De V&G-coördinator weet te escaleren als hij functioneel wordt belemmerd

Toelichting: artikel 2.32, Aanvullende verplichtingen opdrachtgever: De opdrachtgever neemt zodanige maatregelen dat...a. de coördinator de taken, bedoeld in artikel 2.30, naar behoren kan vervullen". Als de V&G-coördinator zich dus belemmerd wordt in zijn taakuitoefening (tijd, geld, informatie), mag hij escaleren. Dat moet de organisatie ook mogelijk maken. Ook kan de opdrachtgever worden aangesproken op het niet functioneren van de V&G-coördinator: "Artikel 2.32., Aanvullende verplichtingen opdrachtgever: de opdrachtgever neemt zodanige maatregelen dat: ...b. de coördinator de taken, bedoeld in artikel 2.30, naar behoren uitoefent". Deze eindverantwoordelijkheid wordt nog eens benadrukt in de Nota van Toelichting: "De coördinator zorgt voor de uitvoering van deze taken, maar de opdrachtgever heeft – op grond van artikel 2.32, eerste lid, onderdelen a en b – de verantwoordelijkheid te zorgen voor zodanige maatregelen dat de coördinator deze taken naar behoren kan vervullen en deze taken uitoefent". In A&O-projecten staat de projectmanager hiervoor aan de lat; het verdient aanbeveling om dit goed onder de aandacht te brengen van de PM, bijvoorbeeld in het KiViP.

Bijlage D Relevante wet- en regelgeving per veiligheidsdomein

Naast algemene wet- en regelgeving, zoals het Bouwbesluit, is per veiligheidsthema specifieke wet- en regelgeving van toepassing, zie onderstaande tabel.

Veiligheidsdomein	Wet- en regelgeving	Richtlijnen en kaders RWS
Constructieve veiligheid	Geborgd in bouwregelgeving, zoals het Bouwbesluit en Eurocodes.	Kader Borging constructieve veiligheid in de realisatiefase • Richtlijn Ontwerp Kunstwerken • Richtlijn Beoordeling Kunstwerken • Compendium aanpak constructieve veiligheid
Brandveiligheid	Geborgd in bouwregelgeving, zoals het Bouwbesluit	
Arbeidsveiligheid ²	Arbeidsomstandighedenwet en Arbeidsomstandighedenbesluit	
Sociale veiligheid	Geen specifieke wet- en regelgeving van toepassing	Functionele eisen sociale veiligheid
Integrale beveiliging	Idem	RWS Security Handboek (vertrouwelijk document) Cybersecurity Richtlijn Objecten RWS
Veiligheid wegverkeer	CROW 96a/b	• Kader verkeersveiligheid • Verkeerskundige afspraken
Tunnelveiligheid	Tunnelwet	
Machineveiligheid	Geen raakvlak met project	Kader Machineveiligheid (WW-RWS1374)
Spoorwegveiligheid	• Normenkader Veilig Werken, Railalert, oktober 2013 • Voorschrift Veilig Werken Trein, Railalert, oktober 2013	
Veiligheid zee- en binnenvaart	Geen raakvlak met project	• Verkeerskundige afspraken • Landelijke bruggen- en sluizenstandaard
Veiligheid tegen overstroming	Geen raakvlak met project	
Externe veiligheid Inrichtingen	Wetgeving Basisnet	
Externe veiligheid Transport	Besluit externe veiligheid transportroutes Handleiding Risicoanalyse Transport	

² Arbeidsveiligheid heeft ook raakvlakken met bijvoorbeeld machineveiligheid, brandveiligheid, elektrische installaties. Voor de omgangwijze met elektrische installaties is het RWS Kader bedrijfsvoering elektrische installaties van kracht.

Bijlage E **Taken en verantwoordelijkheden integrale veiligheid IPM-rolhouders**

Onderstaand een grove weergave van de verantwoordelijkheidsverdeling van de IPM-rolhouders aangaande de integraal veiligheidsdomeinen die van toepassing zijn op WNZ B Wegen GVO 22-23. In onderstaande tabel zijn de taken en verantwoordelijkheden per IPM-rolhouder uitgewerkt.

Integraal veiligheidsdomein	PM	MPB	OM	TM	CM
Arbeidsveiligheid			●	●	●
Verkeersveiligheid			●	●	
Nautische Veiligheid			●	●	
Veiligheid tegen overstromen				●	
Externe Veiligheid			●		
Machineveiligheid				●	
Elektrische Veiligheid				●	
Constructieve Veiligheid				●	
Sociale Veiligheid			●		
Brandveiligheid				●	
Integrale Beveiliging		●		●	

Projectmanager (PM)

Eindverantwoordelijk voor integrale veiligheid, gesprekspartner voor de interne opdrachtgever, de Directie Projecten en andere bestuursorganen. Zorgt voor o.a.:

- Stimuleren van veiligheidscultuur binnen het projectteam en i.o.m. ON;
- Goede afstemming tussen IPM-rolhouders;
- Stimuleren van het melden van (bijna)- ongevallen en gevaarlijke situaties;
- Stimuleren van de veiligheidscultuur waarin men elkaar aanspreekt op onveilig gedrag;
- Rapporteren aan de Interne Opdrachtgever.

Manager projectbeheersing (MPB)

Verantwoordelijk voor de projectbeheersing in de projectorganisatie van veiligheid. Zorg voor o.a.:

- Risicobeheersing integrale veiligheid in het kader van systeemgerichte contractbeheersing (SCB).
- Ondersteunen IPM-rolhouders met risicomanagement in samenwerking met de risicomanager.
- Realiseren veiligheid in de T- Rapportage, inclusief minimaal 2x per jaar invulling monitoringstool VMP.
- Realiseren veiligheidscultuurmetingen binnen de projectorganisatie.
- Bewaken van de interne proceskwaliteit van integrale veiligheid (IKB).

Omgevingsmanager (OM)

Verantwoordelijk voor de omgevingsaspecten van relevante veiligheidsdomeinen. Zorgt voor o.a.:

- Inventariseren van klanteisen aangaande integrale veiligheid.
- Identificeren van omgevingsveiligheidsrisico's en deze laten opnemen in het risicodossier.
- Toezien op doeltreffende communicatie door ON aangaande omgevingsveiligheid en bij calamiteiten.
- Toezien op doeltreffende uitvoering van verkeersmanagement (vaar)wegen door ON.
- Communicatie met externe belanghebbenden (bijv. de veiligheidsregio's, (vaar)weggebruikers).

Technisch manager (TM)

Operationeel verantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van veiligheid binnen het project (OG zijde). Zorgt voor o.a.:

- Realiseren juist en volledig IVP, RI&E Veiligheid en IVD contractvoorbereidingsfase.

- Realiseren koppeling tussen RI&E Veiligheid en het risicodossier.
- Overdracht van veiligheidsinformatie van RWS naar de V&G-coördinator ON;
- Leveren van materiedeskundigheid voor SCB-toetsing (bijv. product- proces en systeemtoetsen.
- Monitoring/toetsing ontwerp op voldoen aan de wettelijke en contractuele uitgangspunten (incl. VTW's).
- Toezien dat een V&G-coördinator ontwerp-/uitvoeringsfase wordt aangesteld bij ON.
- Realiseren incidentenafhandeling, c.q. MIR meldingen en bulkmeldingen ON.
- Evalueren veiligheidsrapportages van de ON (bijv. maandelijkse VGR).

Contractmanager (CM)

- Verantwoordelijk voor de borging van veiligheid in het contract en van SCB in deze. Zorgt voor o.a.:
- Borging van integrale veiligheid in het contract.
- Borging van de toetsstrategie integrale veiligheid in het contractbeheersplan.
- Acceptatie veiligheidsdocumenten ON (volgens ANNEX III).
- Eerste aanspreekpunt voor de ON aangaande integrale veiligheid.
- Periodieke afstemming integrale veiligheid met de ON.
- Toezicht op uitvoering van het V&G-/IV-beleid door de ON. door o.o. SCB-toetsen en waarnemingen.
- Borging integrale veiligheid in het VTW-proces;
- Ziet toe op het proces incidentenafhandeling ON/OG.

Bijlage F **Overdrachtsformulier Integrale Veiligheid / V&G**

V&G-Overdrachtsformulier contractvoorbereidingsfase naar ontwerp- en uitvoeringsfase

Project :
Datum overdracht :
Zaaknummer :
Datum Integraal Veiligheidsplan :
Datum RI&E Veiligheid :
Datum Integraal Veiligheidsdossier :

V&G-coördinator contractvoorbereidingsfase
Naam :
Bezoekadres :
Postcode en Plaats :
Telefoonnummer :
V&G-coördinator ontwerp- en uitvoeringsfase
Naam:
Bedrijf:
Plaats:
Telefoon:

Met ondertekening van dit formulier verklaren de V&G-coördinatoren contractvoorbereidingsfase en ontwerp- en uitvoeringsfase dat er een overdrachtsbespreking V&G heeft plaatsgevonden.

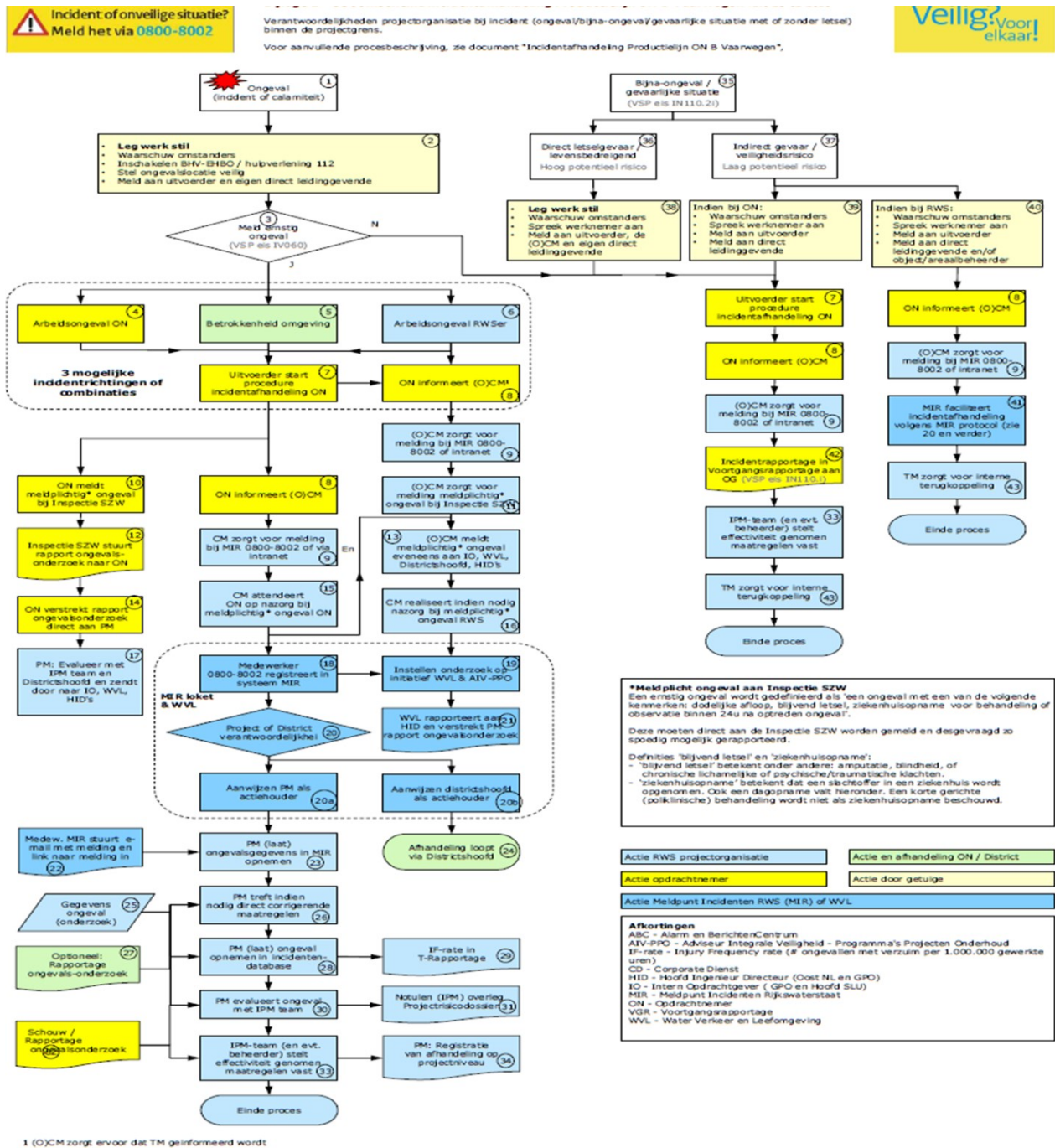
In deze bespreking zijn het Integraal Veiligheidsplan (IVP), de Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) Veiligheid en het Integraal Veiligheidsdossier (IVD) van de contractvoorbereidingsfase doorgenomen en zijn eventuele onduidelijkheden weggenomen.

De V&G-coördinator ontwerp- en uitvoeringsfase heeft de inhoud van het IVP, RI&E en IVD begrepen en is van mening dat hij deze producten kan omvormen tot een IVP, RI&E en IVD ten behoeve van de ontwerp- en de uitvoeringsfase van project WNZ B Wegen GVO 22-23.

Indien van toepassing is in bijlage 1 aangegeven welke risico's uit de RI&E Veiligheid contractvoorbereidingsfase niet worden overgenomen in het RI&E van de ontwerp- en uitvoeringsfase en waarom niet.

V&G-coördinatoren	Naam	Paraaf & datum
Contractvoorbereidingsfase		
Ontwerp- en uitvoeringsfase		

Bijlage G Stroomschema Incidenten afhandeling

Bijlage H **Afkortingen**

AZM	Asbest en Zware metalen
BTO	Bouwkundig, Technisch en Organisatorisch
CBT	Contract Beheers Team
CLC	Corporate Learning Center
CVT	Contract Voorbereidings Team
CM	Contract Management
DG	Directeur-Generaal
GVO	Groot Variabel Onderhoud
GPO	Grote Projecten en Onderhoud
IPM	Integraal Project Management
IVP	Integraal VeiligheidsPlan
IVD	Integraal VeiligheidsDossier
KAD	Kwaliteitsborging Aanbestedingsdossiers
MPB	Manager Project Beheersing
OG	Opdrachtgever
OM	Omgevingsmanager
ON	Opdrachtnemer
PBM	Persoonlijke Beschermingsmiddelen
PFM	Portfolio Manager
PM	Project Manager
PPO	Programma's, Projecten Onderhoud
PIV	Projectadviseur Integrale Veiligheid
RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
RWS	Rijkswaterstaat
SLOT	(Weekend)afsluiting t.b.v. werkzaamheden
TM	Technisch Manager
VDC	Verkeerskundige Draag Constructie
V&G	Veiligheid & Gezondheid
VSE	Vraagspecificatie Eisen
VSP	Vraagspecificatie Proces
WNZ	West-Nederland Zuid
WVL	Water, Verkeer en Leefomgeving

Bijlage I **Verslag maakbaarheidstoets**

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK - PERSOONSVERTROUWELIJK
WNZ PPO B-wegen

Verslag

Technische maakbaarheid werkpakket 2.0
GVO 2022/2023 WNZ

T
F
www.rijkswaterstaat.nl
Contactpersoon
Marc Villhaber
Omgevingsmanager B-wegen

T 0627156075
marc.villhaber@rws.nl

Datum
6 oktober 2020

Aanwezigen:

- Walter van der Ham	AM WNZ
- Peter Korving	AM WNZ
- Dirk Blom	RAM-er WNZ
- Arno van der Hoek	TM B-wegen
- Jetse van der Roest	AT B-wegen
- Moen Jagessar	AT B-wegen
- Marc Villhaber	OM B-wegen
- Elsbeth Faasse-'t Hart	VC WNZ
- Ben Boing	AOM B-wegen

Op 6 oktober heeft er een Skype overleg plaatsgevonden tussen de bovengenoemde personen. In dit overleg is de technische maakbaarheid besproken van het werkpakket uit de POF GVO 2022/2023 en de aanvullende maatregelen die zijn ingebracht om tot een werkpakket 2.0 te komen.

Conclusie:

Alle partijen zijn van mening dat het werkpakket 2.0 technisch gemaakt kan worden binnen GVO 2022/2023.

Hierbij zijn wel enkele kanttekeningen gemaakt.

- Waarschijnlijk zullen er op locaties zoals bij de fly-overs van het Prins Clausplein, de A16 en A44 naast de vastgestelde SLOT's er voorbereidende en/of afrondende werkzaamheden moeten plaatsvinden in doorde weekse WBU/VTA nachten. Dit daar de ruimte en tijd beperkt is in de weekenden.
- Er is vanuit gegaan dat het huidige asfaltpakket op het Prins Clausplein ook weer teruggebracht gaat worden zodat er geen sprake is van gewichtstoename of van het aanbrengen van geluidsarm asfalt of geluidsarme voegen. Om meer inzicht in de opbouw van het pakket te krijgen is het verhardingsonderzoek reeds uitgevoerd door Arcadis en kan daar medio 16 oktober 2020 meer duidelijkheid over gegeven worden.

RWS BEDRIJFSVERTROUWELIJK - PERSOONSVERTROUWELIJK

Pagina 1 van 2

